Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
M. CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
представено на 11 февруари 2021 година[1]

Дело C-39/20

Staatssecretaris van Financiën
срещу
Jumbocarry Trading GmbH

(Преюдициално запитване, отправено от Hoge Raad der Nederlanden (Върховен съд, Нидерландия)

„Преюдициално производство — Срок за уведомяване за митнически задължения — Спиране на срока за уведомяване — Погасителна давност за митническото задължение — Прилагане във времето на разпоредбата, която урежда основанията за спиране — Принцип на правна сигурност — Принцип на защита на оправданите правни очаквания“

1. През 1992 г. общностният законодател решава да обедини в един текст разпръснатите дотогава разпоредби на митническото право. Резултатът е Регламент (ЕИО) № 2913/92, който създава Митнически кодекс на Общността (наричан по-нататък „МКО“)[2].

2. МКО претърпява последващи изменения до отмяната му от Регламент (ЕС) № 952/2013[3], с който се създава Митнически кодекс на Съюза (наричан по-нататък „МКС“).

3. Съгласно член 288 от МКС някои от неговите разпоредби се прилагат от 30 октомври 2013 г., а други — от 1 май 2016 г.[4] Сред последните са членове 103 и 124 от МКС, отнасящи се съответно до спирането на срока за уведомяване за митническото задължение и погасяването на задължението.

4. Hoge Raad der Nederlanden (Върховен съд, Нидерландия) отправя преюдициално запитване до Съда за тълкуването на член 103, параграф 3, буква б) и на член 124, параграф 1, буква а) от МКС.

5. Накратко, с въпросите си запитващата юрисдикция иска да се установи дали дадена разпоредба на МКС може да спре давностния срок за митническо задължение, докато срокът все още не е изтекъл, при което датата, на която митническите органи могат да уведомят за задължението (и да го съберат), би се изтеглила след датата на погасяване по давност на задължението съгласно МКО.

1 Език на оригиналния текст: испански.

2 Регламент на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 302, 1992 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 5, стр. 58).

3 Регламент на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 2013 г., стр. 1; поправка в ОВ L 287, 2013 г., стр. 90).

4 Съгласно член 287 МКС влиза в сила на 30 октомври 2013 г., а именно на двадесетия ден след публикуването му в ОВ от 10 октомври 2013 г. В член 288 се посочва кои членове се прилагат от 30 октомври 2013 г. и кои от 1 май 2016 г.

I. Правото на Съюза

А. Митнически кодекс на Общността (МКО)

6. Член 221, параграфи 1, 3 и 4, предвижда:

„1. Длъжникът трябва да бъде уведомен за размера на сборовете по подходящ начин, веднага, след като този размер бъде взет под отчет.

[…]

3. Уведомяването на длъжника вече не може да се извършва след изтичане на тригодишния срок от датата на възникване на митническото задължение. Този срок се прекъсва от момента на подаване на жалба по смисъла на член 243 и по време на процедурата по обжалването.

4. Когато митническото задължение е в резултат на действие, което в момента на извършването си е подлежало на наказателно съдебно преследване, уведомяването на длъжника може да се осъществи след изтичането на тригодишния срок, предвиден в параграф 3, при условията, предвидени от действащите разпоредби“.

Б. Митнически кодекс на Съюза (МКС)

7. Член 22, параграф 6 гласи:

„6. Преди да вземат решение, което би било неблагоприятно за заявителя, митническите органи му съобщават мотивите, на които ще се основава решението, и му предоставят възможност да изрази своето становище в определен срок от датата, на която го е получил или се счита, че го е получил. След изтичане на този срок заявителят се уведомява в подходяща форма за решението“.

8. Член 29 предвижда:

„Освен когато даден митнически орган действа като правораздавателен орган, разпоредбите на член 22, параграфи 4, 5, 6 и 7, член 23, параграф 3 и членове 26, 27 и 28 се прилагат и за решения, взети от митническите органи, без съответното лице да е подало предварително заявление“.

9. Член 103, параграф 1 и параграф 3, буква б), предвижда:

„1. Длъжникът не се уведомява за митническо задължение след изтичането на три години от датата, на която е възникнало митническото задължение.

3. Сроковете, определени в параграфи 1 и 2, се спират, когато:

[…]

б) в съответствие с член 22, параграф 6 митническите органи съобщават на длъжника мотивите, въз основа на които възнамеряват да го уведомят за митническото задължение; такова спиране се прилага считано от датата на съобщението до края на срока, в който на длъжника е предоставена възможност да изрази становището си“.

10. Съгласно член 124, параграф 1, буква а):

„1. Без да се засягат действащите разпоредби за несъбиране на размера на вносните или износните мита, съответстващи на митническо задължение при обявена със съдебно решение несъстоятелност на длъжника, митническото задължение при внос или износ се погасява по някой от следните начини:

а) когато длъжникът вече не може да бъде уведомен за митническото си задължение съгласно член 103“.

11. В член 288 се посочва:

„1. Членове 2, 7, 8, 10, 11, 17, 20,21, 24, 25, 31, 32, 36, 37, 40, 41, 50, 52, 54, 58, 62, 63, 65, 66, 68, 75, 76, 88, 99, 100, 106, 107, 115, 122, 123, 126, 131, 132, 138, 142, 143, 151, 152, 156, 157, 160, 161,, 164, 165, 168, 169, 175, 176, 178, 180, 181, 183, 184a, 186, 187, 193, 196, 200a, 206, 207, 209, 212, 213, 216, 217, 221, 222, 224, 225, 231, 232, 235, 236, 239, 253,, 265, 266, 268, 273, 276, 279, 280, 281, 283, 284, 285 и 286 се прилагат от 30 октомври 2013 г.

2. Членовете, които не са посочени в параграф 1, се прилагат, считано от 1 май 2016 г.“.

B. Делегиран регламент (ЕС) № 2015/2446[5]

12. Член 8, параграф 1 гласи:

„1. Срокът, в който заявителят може да изрази своето становище, преди да бъде взето решение, което би било неблагоприятно за него, е 30 дни“.

II. Фактите, главното производство и преюдициалните въпроси

13. Jumbocarry Trading GmbH (наричано по-нататък „Jumbocarry“) е дружество със седалище в Германия. На 4 юли 2013 г. то подава декларация в Нидерландия за допускане за свободно обращение на пратка, съдържаща порцеланови изделия. В декларацията посочва като държава на произход на изделията Бангладеш, поради което е приложена преференциална митническа тарифна ставка от нула процента.

14. На 1 юни 2016 г., след като се оказва, че сертификатът за произход на стоката е неверен, Inspecteur van de Belastingdienst (инспектор от данъчната служба, Нидерландия; наричан по-нататък „Inspecteur“) уведомява писмено Jumbocarry, че възнамерява да извърши последващо събиране на митните сборове по стандартната ставка от 12 процента. В същото уведомление той предоставя на дружеството възможност да изрази становище в срок от 30 дни.

15. На 18 юли 2016 г. данъчната служба връчва на Jumbocarry искане за плащане на митническото задължение.

16. Jumbocarry обжалва решението пред rechtbank Noord-Holland (Първоинстанционен съд Северна Холандия, Нидерландия), който се произнася в негова полза с мотива, че митническото задължение вече е погасено по давност, тъй като са изминали три години от неговото възникване (4 юли 2013 г.).

5 Делегиран регламент на Комисията от 28 юли 2015 година за допълнение на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на подробни правила за някои от разпоредбите на Митническия кодекс на Съюза (ОВ L 343, 2015 г., стр. 1; наричан по-нататък „ДРМКС“).

17. Inspecteur обжалва решението на първоинстанционния съд пред gerechtshof Amsterdam (Апелативен съд Амстердам, Нидерландия), който отхвърля жалбата с решение от 27 февруари 2018 г.

18. Staatssecretaris van Financiën (държавен секретар по финансите, Нидерландия) подава касационна жалба пред Hoge Raad der Nederlanden (Върховен съд, Нидерландия), който има съмнения относно действието във времето на някои разпоредби на МКС, поради което поставя на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Прилагат ли се член 103, параграф 3, буква б) и член 124, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза за митническо задължение, което е възникнало преди 1 май 2016 г. и чийто давностен срок все още не е изтекъл към тази дата?

2) При положителен отговор на първия въпрос: допуска ли принципът на правна сигурност или на защита на оправданите правни очаквания прилагането на тези разпоредби?“.

III. Производство пред Съда

19. Преюдициалното запитване е постъпило в Съда на 27 януари 2020 г.

20. Писмени становища са представили Jumbocarry, нидерландското правителство, Комисията, Съветът и Парламентът.

21. Съдът е поискал писмен отговор от страните по делото и от участниците в преюдициалното производство на няколко въпроса[6] относно:

– Евентуалното значение за делото на насоките, произтичащи от решение на Съда от 5 декември 2017 г., M.A.S. и M.B., по-специално от точка 42 от него[7].

– Квалифицирането на разглежданото митническо задължение като възникнало в резултат на действие, което към момента на извършване е основание за започване на наказателно съдебно преследване, с позоваване на решение от 19 октомври 2017 г., A[8] (т. 54—62).

– Аналогията на уведомяването по член 22, параграф 6 във връзка с член 29 от МКС с уведомяването по член 221, параграф 3 от МКО, което прекъсва давностния срок от три години съгласно решение от 10 юли 2019 г., CEVA Freight Holland[9] (т. 43, 45, 46 и 48).

6 Отговорили са нидерландското правителство, Комисията, Съветът и Парламентът (следователно Jumbocarry не го е направил).

7 Решение по дело C-42/17, EU:C:2017:936, наричано по-нататък „решение Taricco II“. Доколкото точка 42 от решението съдържа конкретно позоваване на „решение Taricco, т. 57 и [на] практиката на Европейския съд по правата на човека, цитирана в тази точка“, въпросът на Съда се разширява имплицитно върху последиците за настоящото дело от решение от 8 септември 2015 г., Taricco и др. [(C-105/14, EU:C:2015:555); наричано по-нататък „решение Taricco I“].

8 Решение по дело C-522/16, EU:C:2017:778; наричано по-нататък „решение A“.

9 Решение по дело C-249/18, EU:C:2019:587, наричано по-нататък „решение CEVA“.

IV. Анализ

A. Предварителни уточнения

22. Преди да отговоря на Hoge Raad der Nederlanden, ще направя някои уточнения относно поставените от Съда въпроси на страните по делото и на участниците в преюдициалното производство.

23. Въпросите на Съда не поставят под съмнение обстоятелствата, които се описват в акта за преюдициално запитване [10]. Обратно, приемайки ги, те дават възможност да се предложи на запитващата юрисдикция една гледна точка на правото на Съюза, която не съвпада изцяло с нейната гледна точка.

24. Няма пречка Съдът да предостави на националния съд указания, основани на материалите по делото и на представените му становища, относно неразгледани в акта за преюдициално запитване въпроси, ако прецени, че това е от значение за подобряване на сътрудничеството му със запитващата юрисдикция.

1. Квалифициране на действието, от което произтича митническото задължение и последиците за давностния срок

25. Съгласно член 221, параграф 4 от МКО, „[к]огато митническото задължение е в резултат на действие, което в момента на извършването си е подлежало на наказателно съдебно преследване, уведомяването на длъжника може да се осъществи след изтичането на тригодишния срок [от възникването на задължението], при условията, предвидени от действащите разпоредби“.

26. Дори когато тази разпоредба или други параграфи от член 221 от МКО не използват термина *давност*, Съдът е приел, че предвиденият в тях тригодишен срок всъщност е давностен срок на митническото задължение [11].

27. Така, „съгласно постоянната съдебна практика член 221, параграф 3, първо изречение от [МКО] предвижда *правило относно давността*, според което уведомяването за размера на платимите вносни или износни сборове не може да се извърши след изтичането на тригодишен срок, считано от датата на възникване на митническото задължение“ [12].

28. Следователно съгласно посочения член 221, параграф 4 от МКО определеният от кодекса *давностен срок* на митническото задължение не се ограничава до три години, когато задължението „е в резултат на действие, което […] е подлежало на наказателно съдебно преследване“.

10 Както припомня Съдът в решение от 2 април 2020 г., Coty Germany (C-567/18, EU:C:2020:267, т. 22), „[с]лед като единствено запитващата юрисдикция е компетентна да установи и прецени обстоятелствата по делото, с което е сезирана, по принцип Съдът трябва да прецени само обстоятелствата, които запитващата юрисдикция е решила да му представи, и следователно е длъжен да се придържа към положението, което запитващата юрисдикция счита за установено“.

11 В действителност се погасява „действието за събиране на митническото задължение […], което е равнозначно на давността на самото задължение“, съгласно решение от 23 февруари 2006 г., Molenbergnatie (C-201/04: EU:C:2006:136, т. 42; наричано по-нататък „решение Molenbergnatie“).

12 Решения от 17 юни 2010 г., Agra (C-75/09, EU:C:2010:352), точка 30, в която се цитира решение Molenbergnatie, точка 39, и от 16 юли 2009 г., Snauwaert и др. (C-124/08 и C-125/08, EU:C:2009:469, т. 28). Курсивът е мой.

29. Такава е преценката на Съда по дело, при което стоките са били незаконно допуснати за свободно обращение след митническа декларация, основана на невярна информация [13].

30. Според Съда, въпреки че допускането за свободно обращение е един от правопораждащите юридически факти на вносното митническо задължение, посочени в член 201 от МКО, „този извод [не означава], че такова задължение не е „в резултат“ по смисъла на член 221, параграф 4 от Митническия кодекс на действие като разглежданото в главното производство“ [14].

31. Следователно срокът по член 221, параграф 3 от МКО може да надхвърли три години, когато правопораждащите юридически факти на митническото задължение подлежат на наказателно преследване [15].

32. Същото правило с леки изменения се съдържа в член 103, параграф 2 от МКС [16]. Според него, ако митническото задължение възниква в резултат на действие, което е основание за започване на наказателно преследване, срокът за уведомяване може да се продължава най-малко на пет години и не повече от 10 години.

33. Следователно запитващата юрисдикция би могла, доколкото позволяват процедурните ѝ правила [17], да установи дали в случая положението е аналогично на разглежданото в решение A.

34. По всичко изглежда, че то е аналогично, тъй като съгласно акта за преюдициално запитване в изпратеното до Jumbocarry съобщение на 1 юни 2016 г. Inspecteur изразява съмнения относно действителния произход на декларираните стоки и твърди, че сертификатът за произход е *неверен* [18].

35. Ако запитващата юрисдикция твърди, че действието, в резултат на което е възникнало митническото задължение на Jumbocarry, подлежи на наказателно преследване, възникналото на 4 юли 2013 г. задължение няма да бъде погасено по давност нито на 1 юни 2016 г. (датата на уведомяването от Inspecteur), нито на 18 юли 2016 г. (датата на искането за плащане).

36. При тези обстоятелства не би било необходимо да се разглежда значението по смисъла на МКО или МКС на действията, които спират през 2016 г. тригодишния давностен срок на митническото задължение. Този тригодишен срок, нека повторя, не би бил приложимият за случая.

13 Решение A. По това дело дружество със седалище в Германия подава няколко декларации за допускане за свободно обращение в Нидерландия на стоки от Бразилия и Аржентина. Нидерландските митнически органи приемат, че между няколко оператори е създадена верига от сделки, чрез която „първоначалната цена на […] стоки, купени от независими южноамерикански доставчици, изкуствено се повишава при следващите сделки, така че вносната цена CIF на съответните стоки да бъде по-висока от цената при пускане на пазара, за да се избегне плащането на предвидените в регламенти […] допълнителни мита“ (т. 24). Съдът посочва, че „доколкото несъбирането на тези допълнителни мита или частичното им събиране се дължи на предоставянето на невярна информация, следва да се приеме, че такова митническо задължение е „в резултат“ по смисъла на член 221, параграф 4 от Митническия кодекс на предоставянето на тази информация“ (т. 57).

14 Пак там, точка 58.

15 Пак там, точка 61.

16 Член 103, параграф 2: „Когато митническото задължение възниква в резултат на действие, което към момента на извършване е основание за започване на наказателно преследване, тригодишният срок, определен в параграф 1, се продължава най-малко на пет години и не повече от 10 години в съответствие с националното законодателство“.

17 В отговор на въпросите на Съда нидерландското правителство посочва, че не би следвало в рамките на касационно обжалване да се разглежда наличието на подлежащи на наказателно преследване деяния, ако такива не са установено от първоинстанционния и от въззивния съд.

18 Точка 2.3 от акта за преюдициално запитване. В решение A, точка 45 Съдът посочва, позовавайки се на член 201 от МКО, че „[о]т тази разпоредба следва, че информацията, въз основа на която е попълнена митническата декларация, следва да се разглежда като невярна […], когато е довела до несъбиране или частично събиране на дължимите по закон вноски мита“.

2. Уведомяване на длъжника съгласно МКО

37. Уведомяването на длъжника за размера на сборовете, изчислен от митническите органи в момента, в който те разполагат с необходимите данни[19], трябва да бъде извършено „по подходящ начин“ и преди изтичането на тригодишен срок от възникването на задължението, съгласно член 221, параграфи 1 и 3 от МКО.

38. Съдът се е произнесъл относно *уведомяването*, като е посочил във връзка с неговата форма и съдържание, че „[…] националните компетентни органи трябва да осигурят уведомяване, което позволява на данъчнозадълженото лице да узнае размера на неговите сборове“[20]. Не е необходимо обаче да се спазват специфични процедурни правила[21].

39. Що се отнася до последиците от уведомяването, Съдът е посочил, че „уведомяването на митническия длъжник […] в съответствие с член 221, параграф 3 от [МКО] [*прекъсва*] давностния срок“, след изтичането на който се погасява митническото задължение[22].

40. Между „уведомяванията“ по член 221, параграфи 1 и 3 от МКО, от една страна, и по член 22, параграф 6 и член 103, параграф 3, буква б) от МКС, от друга страна, има значителни общи точки. Те не съвпадат във всичките си елементи[23], но при определени обстоятелства могат да се разглеждат като административни актове с равностойно съдържание, ако се възприеме използваният от Съда подход при тълкуването на първия от посочените членове.

41. МКО не предвижда изрично длъжникът да бъде запознат с неблагоприятните за неговите интереси административни решения, преди те да бъдат взети. Както вече посочих, той предвижда само задължение на митническите органи да информират по подходящ начин длъжника за размера на неговите сборове, преди да изтече тригодишният срок от възникването на митническото задължение.

42. Съдът е посочил обаче, че предварителното уведомяване е задължително при действието на МКО[24], тъй като то предоставя на длъжника възможност да бъде изслушан и в същото време позволява „компетентният орган да бъде в състояние да отчете надлежно всички релевантни факти“[25]. Уведомяването, както вече припомних, „прекъсва“ давностния срок на митническото задължение[26].

19 Член 217 от МКО. Когато размерът на дължимите сборове съвпада с вписания в митническата декларация, уведомяването вече не е необходимо и за такова се счита даването на разрешение за вдигане на стоките от митническите органи (вж. член 221, параграф 2 от МКО).

20 Решение Molenbergnatie, точка 53. По това дело е трябвало да се установи дали може да се приеме за уведомяване документ, в който „[…] не се прави каквото и да било позоваване на член 221 от [МКО] и не се посочва, че длъжникът се уведомява за размера на сборовете“, съгласно формулировката на поставения на Съда от запитващата юрисдикция четвърти въпрос, възпроизведен в точка 24.

21 Пак там, точки 53 и 54 и точка 4 от диспозитива.

22 Решение CEVA, точка 47. Курсивът е мой.

23 Следователно не става въпрос за автоматично или цялостно приравняване: в това отношение споделям посоченото от Комисията в отговор на въпросите на Съда (т. 15 и сл.). Това, което предлагам, е анализ на равностойността *в конкретния случай* с оглед на особените обстоятелства.

24 Решение от 3 юли 2014 г., Kamino International Logistics и Datema Hellmann Worldwide Logistics (C-129/13 и C-130/13, EU:C:2014:2041, т. 28 и сл.).

25 Пак там, точка 38: „За да осигури на засегнатото лице или предприятие ефективна защита, това правило цели по-конкретно последните да имат възможност да поправят грешка или да изтъкнат такива свързани с личното им положение обстоятелства, които налагат решението да бъде прието, да не бъде прието или да има едно или друго съдържание“.

26 Решение CEVA, точка 47. В решението се посочва, че давностният срок се „прекъсва“, но според контекста би могло да става въпрос не за прекъсване в строг смисъл (което би наложило срокът да започне да тече отново), а по-скоро за „спиране“. За „спиране“ на срока в резултат от подаване на жалба се отнася член 221, параграф 3 от МКО.

43. Тъй като МКО не предвижда изрично задължението за предварително уведомяване на длъжника, той не предвижда и други свързани с него аспекти като средствата или срока за представяне на становище. Тези въпроси се уреждат от националното право при зачитане на принципите на ефективност и равностойност.

44. МКС вече регламентира изрично уведомяването на длъжника, за да може той да изрази становище в защита на своите интереси[27]. В съответствие с практиката на Съда относно МКО (и до известна степен в противовес на признаването на правото на защита)[28] член 103, параграф 3, буква б) от МКС предоставя на акта на митническите органи действието да спира тригодишния срок за уведомяване за задължението, чийто dies a quo съвпада с момента на неговото възникване. Спирането се прилага до края на срока, в който на длъжника е предоставена възможност да изрази становището си[29], като от този момент срокът започва да тече отново.

45. С други думи, спирането по член 103, параграф 3, буква б) от МКС добавя тридесет дни към трите години, изчислени от възникването на митническото задължение, които бележат крайния срок за уведомяване за задължението. По този начин в действителност се получава продължаване (много ограничено във времето) на срока за погасяване по давност на правото на митническите органи да установят митническото задължение[30].

46. В случая, според твърдението на запитващата юрисдикция, Inspecteur изпраща съобщение до Jumbocarry на 1 юни 2016 г., за да го уведоми, че възнамерява да извърши последващо събиране на митническото задължение по тарифна ставка от 12 процента, и му предоставя тридесет дни, за да изложи становището си.

47. Ако последователността на фактите е такава, в съответствие с посочената съдебна практика запитващата юрисдикция би могла да направи преценка на два релевантни за делото фактора:

– Първият е, че уведомяването с такова съдържание е могло да предостави подходяща информация на длъжника и да му позволи при пълна информираност да осигури защитата на своите права в смисъла, в който решение Molenbergnatie тълкува член 221, параграф 3 от МКО[31].

– Вторият е, че уведомяването е щяло да доведе — също в съответствие с член 221, параграф 3 от МКО, така както го тълкува Съдът[32] — до прекъсване (или спиране) на тригодишния давностен срок, считано от възникването на митническото задължение.

48. Следователно независимо от приложимия митнически кодекс (МКО или МКС) тригодишният давностен срок е щял да бъде спрян (или евентуално прекъснат) вследствие на уведомяването на Jumbocarry от Inspecteur, извършено на 1 юни 2016 г., т.е. преди да са изтекли три години, считано от 4 юли 2013 г. — датата, на която е възникнало задължението.

27 Като общо правило, „[п]реди да вземат решение, което би било неблагоприятно за заявителя, митническите органи му съобщават мотивите, на които ще се основава решението, и му предоставят възможност да изрази своето становище в определен срок от датата, на която го е получил или се счита, че го е получил“ (член 22, параграф 6 от МКС). Вж. също член 29, когато решението на митническия орган не е взето по искане на съответното лице.

28 Целта е по този начин да се предотврати възможността за погасяване на митническото задължение, когато уведомяването се извършва почти в края на срока. Вж. изменение 62 на член 91 от предложението на Комисията, Доклад относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Съюза, документ A7-0006/2013, стр. 47.

29 Член 24, буква е) от МКС оправомощава Комисията да приема делегирани актове, за да се конкретизира продължителността на срока, посочен в член 22, параграф 6, първа алинея. Член 8, параграф 1 от ДРМКС го определя на 30 дни.

30 Вж. бележка под линия 11 от настоящото заключение.

31 Точка 38 от настоящото заключение. В отговор на въпросите на Съда Съветът споделя това разбиране, като твърди, че подобна възможност съществува за конкретни положения (следователно не по принцип).

32 Точка 39 от настоящото заключение.

49. В това отношение, тъй като спирането на срока е до края на предоставения на длъжника срок за представяне на становище, е вероятно[33] на датата, на която искането за плащане е връчено на Jumbocarry (18 юли 2016 г.), да не е изтекъл, съгласно МКО, тригодишният давностен срок (плюс времето на спиране), след изтичането на който се погасява митническото задължение.

A. При условията на евентуалност, относно преюдициалните въпроси

50. Във всички случаи ще предложа отговор на преюдициалните въпроси, в случай че след анализа на посочените два фактора[34] запитващата юрисдикция все още се нуждае от тълкуване на разпоредбите от правото на Съюза, за които се отнасят въпросите.

1. Първи преюдициален въпрос

51. Запитващата юрисдикция изразява своите съмнения относно действието ratione temporis на две правила от МКС, които съгласно член 288, параграф 2 от него се прилагат от 1 май 2016 г.:

– Първото се отнася до погасяването по давност на митническото задължение [член 103, параграф 3, буква б) от МКС].

– Второто се отнася до погасяването на задължението [член 124, параграф 1, буква а) от МКС], когато длъжникът вече не може да бъде уведомен съгласно член 103 от МКС.

52. Съображенията на запитващата юрисдикция, както и доводите на страните по делото и на участниците в преюдициалното производство, са свързани с квалифицирането на спорните разпоредби като процесуалноправни или материалноправни норми. Няма пречка да започна моя анализ от тази гледна точка.

а) Процесуалноправно или материалноправно естество на приложимите разпоредби и тяхното действие при настоящия спор

53. Страните и участниците в производството се позовават на *класическата* практика на Съда, който при произнасянето си относно значението във времето на нови правни норми както за текущи, така и за окончателно установени положения прави разграничение според това дали става въпрос за процесуалноправни, или за материалноправни (или материални) норми.

54. Съгласно тази съдебна практика „се счита, че обикновено процесуалните норми са приложими към всички съдебни спорове, висящи към момента на тяхното влизане в сила, за разлика от материалноправните норми, които обикновено се тълкуват в смисъл, че не се прилагат към положения, съществуващи преди влизането им в сила“[35].

55. Съдът е изложил подробно своята доктрина относно прилагането във времето на материалноправни норми по следния начин: „новата правна норма се прилага от момента на влизане в сила на акта, с който тя се въвежда, и […] макар да не се прилага към правните положения, възникнали и окончателно установени преди това влизане в сила, новата правна норма се прилага незабавно спрямо бъдещите последици на положение, възникнало при

33 Както посочих в точка 43 от настоящото заключение, при действието на МКО определянето на срока за изразяване на становище е оставено на националния законодател при зачитане на принципите на равностойност и ефективност.

34 Според Парламента преюдициалното запитване би станало хипотетично, ако се приеме някой от посочените фактори (т. 12 от отговора му на въпросите на Съда).

35 Решение Molenbergnatie, точка 31.

действието на стария закон, както и спрямо новите правни положения. Без да се засяга принципът на забрана на прилагането на правните актове с обратна сила, изключения са възможни единствено ако новата правна норма е придружена от особени разпоредби, които определят изрично условията за прилагането ѝ във времето“ [36].

56. Тази съдебна практика [37] допуска определени нюанси в зависимост от обстоятелствата. Така:

– Процесуалноправните норми по принцип се прилагат от датата, на която влизат в сила.

– Обратно, материалноправните норми не се отнасят до окончателно установените при влизането им в сила правни положения, освен ако от тяхната формулировка, предназначение или систематика произтича, че трябва да им бъде придадено именно такова действие [38].

– Като изключение от това правило може да се приеме хипотезата, в която „правна уредба на Съюза, която има за цел да въведе общи правила за последващо събиране на митни сборове, включва както процесуални, така и материалноправни норми, образуващи едно нераздело цяло, чиито отделни разпоредби не могат да се разглеждат поотделно от гледна точка на действието им във времето“ [39].

57. Ако се приеме подходът, приложен в акта за преюдициално запитване и в становищата на страните по делото и на участниците в преюдициалното производство, би трябвало да се анализира естеството (процесуалноправно или материалноправно) на разпоредбите на МКС, за които се отнася първият въпрос.

58. Резултатът от анализа би бил в полза на установяването на материалноправното естество на разглежданите разпоредби, ако се придържаме към постановеното от Съда в решение Molenbergnatie. Съгласно това решение член 221, параграф 3 от МКО следва „да се счита за материалноправна норма“ [40].

59. За да квалифицира посочения член като материалноправна, а не като процесуалноправна норма, Съдът е отчел последиците от липсата на уведомяване (от органите) в срок от три години за размера на задължението, във връзка с основанията за погасяване на задължението, посочени в член 233 от МКО: въз основа на тях той е направил извода, че ако са налице предвидените в двете разпоредби обстоятелства, „давностният срок за задължението е изтекъл и следователно то е погасено“ [41].

36 Решение от 7 ноември 2018 г., O'Brien (C-432/17, EU:C:2018:879, т. 27).

37 Тя е приложима както в областта на митниците (вж. по-специално решения от 12 ноември 1981 г., Meridionale Industria Salumi и др. (212/80—217/80, EU:C:1981:270), т. 9 и от 9 март 2006 г., Beemsterboer Coldstore Services (C-293/04, EU:C:2006:162), т. 19—21), така и в други области (вж., наред с други, решения от 29 януари 2002 г., Pokrzeptowicz-Meyer (C-162/00, EU:C:2002:57), т. 49 и 50, от 11 декември 2012 г., Комисия/Испания (C-610/10, EU:C:2012:781), т. 45 и от 7 ноември 2018 г., O'Brien (C-432/17, EU:C:2018:879), т. 26 и 27).

38 Решение от 9 март 2006 г., Beemsterboer Coldstore Services (C-293/04, EU:C:2006:162, т. 21); „общностните материалноправни норми могат по изключение да се тълкуват като отнасящи се до заварени при влизането им в сила положения, доколкото от тяхната формулировка, предназначение или систематика ясно произтича, че трябва да им бъде придадено именно такова действие (вж. решения от 12 ноември 1981 г., Meridionale Industria Salumi и др. (212/80—217/80, EU:C:1981:270, т. 9), от 15 юли 1993 г., GruSa Fleisch (C-34/92, EU:C:1993:317) т. 22 и от 24 септември 2002 г., Falck и Acciaierie di Bolzano/Комисия (C-74/00 P и C-75/00 P, EU:C:2002:524, т. 119)“.

39 Решение от 26 март 2015 г., Комисия/Moravia Gas Storage (C-596/13 P, EU:C:2015:203), точка 36, в което се цитира решение от 12 ноември 1981 г., Meridionale Industria Salumi и др. (212/80—217/80, EU:C:1981:270).

40 Решение Molenbergnatie, точка 42: „Член 221, параграф 3 [от МКО] следва да се счита, за разлика от параграфи 1 и 2 от същия член, за материалноправна норма и следователно не може да се прилага за събирането на митническо задължение, възникнало преди 1 януари 1994 г.“.

41 Пак там, точка 41.

60. Каквото и да е (доктриналното) мнение, което може да се изрази относно посочените твърдения[42], несъмнено е, че Съдът е приел да квалифицира член 221, параграф 3 от МКО, разглеждан във връзка с член 233 от МКО, като материалноправна норма.

61. Тази квалификация може да бъде приложена без особени затруднения за съответстващата разпоредба от МКС: съдържанието на член 103, параграф 3, буква б), разглеждан във връзка с член 124, параграф 1, буква а) от същия кодекс, е еквивалентно на съдържанието на член 221, параграф 3 от МКО.

62. Следователно в съответствие с произтичащата от решение Molenbergnatie съдебна практика, бидейки материалноправни, разпоредбите на МКС, чието тълкуване се иска, не би трябвало да се прилагат за митнически задължения, възникнали преди влизането им в сила.

63. Забраната за прилагане на нови материалноправни норми за събития, настъпили преди влизането им в сила, действа за „правни положения, възникнали и окончателно установени преди това влизане в сила“[43]. Не такъв е настоящият случай, в който давностният срок все още не е бил изтекъл.

64. Както правилно посочва запитващата юрисдикция, по делото, по което е постановено решение Molenbergnatie, положението на длъжника е било окончателно установено. Обратно, митническото задължение на Jumbocarry все още не е „погасено по давност към 1 май 2016 г.“[44]. Поради това запитващата юрисдикция допълва, че „положението на Jumbocarry се различава от положението, за което се отнася точка 41 от решение Molenbergnatie“[45].

65. Всъщност въз основа на данните по делото може да се направят следните изводи:

– Задължението на Jumbocarry възниква на 4 юли 2013 г.

– Към момента, от който се прилагат членове 103 и 124 от МКС (а именно 1 май 2016 г.) — различен от датата на влизането им в сила[46] — тригодишният давностен срок за митническото задължение не е изтекъл. Той е щял да изтече на 4 юли 2016 г., ако не е било спирането на този срок, каквото в действителност настъпва с уведомяването от Inspecteur (на 1 юни 2016 г.).

66. Накратко, правното положение на Jumbocarry, що се отнася до погасителната давност на задължението, не е окончателно установено, когато нидерландските митнически органи спират тригодишния срок, съобщавайки на 1 юни 2016 г. (съгласно член 22, параграф 6 и член 103, параграф 3, буква б) от МКС) основанията, поради които възнамеряват да уведомят за митническото задължение.

67. При тези обстоятелства считам, че не може да се направи никакво възражение относно прилагането на член 103, параграф 3, буква б) и член 124, параграф 1, буква а) от МКС. Следователно отговорът на първия преюдициален въпрос трябва да бъде утвърдителен.

42 Решение Molenbergnatie е добър пример за трудностите при установяването на summa divisio между процесуалноправни и материалноправни правила — разграничение, което понякога не отчита неразривната връзка между едните и другите. В действителност това, което член 221, параграф 3 от МКО регламентира пряко, са (*процесуалноправни*) реквизити на уведомяването на длъжника като максималният срок, в който то трябва да бъде извършено и суспензивното действие на евентуална жалба, дори когато връчването извън определения срок на уведомлението има за (*материалноправна*) последица погасяването по давност на митническото задължение.

43 Вж. точка 56 от настоящото заключение.

44 Точка 4.4.3 от акта за преюдициално запитване.

45 Точка 4.4.3 in fine от акта за преюдициално запитване.

46 Вж. член 288 от МКС, възпроизведен в точка 11 от настоящото заключение.

68. Същото решение се потвърждава от съвпадащите критерии, произтичащи от решения Taricco I и Taricco II. На първото от посочените решения се позовава Парламентът в писменото си становище, а страните по делото и другите участници в преюдициалното производство са изложили своите доводи относно последиците от двете решения по искане на Съда.

б) Значение за настоящото дело на решения Taricco I и Taricco II

69. В наказателната догматика един от традиционно обсъжданите проблеми е този, който произтича от удължаването с нов закон на давностните срокове за нарушения, преди да са изтекли сроковете, действали към момента на тяхното извършване[47].

70. Това удължаване създава трудности, когато се анализира от гледна точка на общия принцип на забрана за прилагане с обратна сила in peius на наказателните закони. Такава забрана се съдържа в член 49, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).

71. Двете противопоставени тези по този въпрос защитават от противоположни позиции: а) че погасителната давност, започнала преди влизането в сила на новия закон, се урежда от действалия дотогава закон (tempus regit actum); и б) че няма пречка законодателят да удължи давностния срок, но новият срок (по-дълъг от предходния) би трябвало да се прилага само за престъпления, за които все още не е изтекла погасителната давност съгласно действащия дотогава закон[48].

72. При отговора на един от преюдициалните въпроси по делото Taricco I Съдът се основава на практиката на Европейския съд по правата на човека относно член 7 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г., в която са закрепени права, съответстващи на гарантираните с член 49 от Хартата.

73. Съгласно тази съдебна практика Съдът е посочил, че „продължаването на давностния срок и незабавното му прилагане не водят до засягане на правата, гарантирани с член 7 от посочената конвенция, тъй като тази разпоредба не може да се тълкува като пречка за удължаването на давностните срокове, когато деянията, за които е повдигнато обвинение, изобщо не са погасени по давност“[49].

74. В заключението си по дело Taricco I генералният адвокат Kokott се произнася в същия смисъл: „периодът от време, през който е допустимо наказателното преследване за дадено престъпление, може все още да се промени и след извършване на престъплението, докато не е изтекла погасителната давност“[50].

47 Проблемът възниква с по-голяма острота, когато престъпления, за които дотогава наказателното преследване се погасява по давност, се обявяват за престъпления, за които наказателното преследване не се погасява по давност.

48 По принцип се приема, че предвидените в новия закон срокове не могат да се прилагат, ако (старите) срокове вече са изтекли.

49 Точка 57 от решение Taricco I. Посочената в тази точка практика на Европейския съд по правата на човека включва решения Соёме и др. с/у. Белгия, № 32492/96, 32547/96, 32548/96, 33209/96 и 33210/96, § 149, ЕСПЧ 2000-VII; Scoppola с/у Италия (№ 2), № 10249/03, § 110 и цитираната съдебна практика, 17 септември 2009 г.; и OAO Neftyanaya Kompaniya Yukos с/у Русия, № 14902/04, §§ 563, 564 и 570 и цитираната съдебна практика, 20 септември 2011 г.

50 Заключение на генералния адвокат Kokott (C-105/14, EU:C:2015:293), точка 120. В подкрепа на тази теза генералният адвокат посочва „решение на ЕСПЧ от 22 юни 2000 г., Соёме и др. с/у Белгия (дело № 32492/96 и др., Recueil des arrêts et décisions 2000-VII, т. 149)“.

75. Решение Taricco II потвърждава това становище, като приема за допустимо обстоятелството, че национален законодател „е продължил давностен срок с незабавно прилагане, включително към инкриминирани дейния, за които все още не е изтекла погасителната давност“. Съдът е допълнил, че подобно продължаване „поначало не нарушава принципа на законоустановеност на престъпленията и наказанията (вж. в този смисъл решение Taricco [I], т. 57 и практиката на Европейския съд по правата на човека, цитирана в тази точка)“ [51].

76. Несъмнено националната правна уредба, за която се отнасят решения Taricco I и Taricco II, се различава от правната уредба, която е предмет на настоящото дело. В строг смисъл там не е имало ново продължаване на давностния срок за престъпленията, а намаляване на максималната продължителност на периода, през който този срок е можело да бъде прекъснат [52], което води до „неутрализиране на действието във времето на дадено основание за прекъсване на давността“ [53].

77. Несъмнено е също, че след отправеното от Corte costituzionale (Конституционен съд, Италия) преюдициално запитване по делото Taricco II, Съдът е разгледал спорното законодателство от различна гледна точка спрямо възприетата от него в решение Taricco I:

– В решение Taricco I Съдът анализира задължението на италианския съд да остави без приложение в рамките на наказателно производство за престъпления, свързани със събирането на данък върху добавената стойност, някои национални разпоредби относно прекъсването на погасителната давност за престъпленията, които в съчетание с обичайната продължителност на производствата в тази държава членка на практика водят до ненаказуемост на извършителите, в ущърб на финансовите интереси на Съюза.

– В решение Taricco II Съдът нюансира изложените в решение Taricco I твърдения [54], когато анализира задължението да се оставят без приложение националните разпоредби относно погасителната давност [които в Италия са от материалноправно естество според Corte costituzionale (Конституционен съд)] [55] във връзка с принципа на законоустановеност на престъплението и наказанието [56]. Съдът уточнява освен това функциите на законодателя и на наказателния съд за преодоляването на положение, в което вътрешният правен ред не отговаря на изискванията, произтичащи от защитата на финансовите интереси на Съюза, с оглед налагането на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции.

51 Точка 42 от решение Taricco II.

52 Съгласно италианското законодателство *прекъсването* на този срок — като правна фигура, различна от неговото *спиране* — означава срокът да започне да тече отново от деня, в който е бил прекъснат. Периодът на прекъсване обаче не може да превишава половината от (абсолютния) срок на давност съгласно член 161 от Наказателния кодекс: с изменението на кодекса със Закон № 251/2005 максималната продължителност на периода на прекъсване се ограничава до една четвърт от общия срок. Последица от това законодателно изменение, особено при много сложни престъпления, изискващи задълбочено разследване, е, че дори при един и същ давностен срок преди и след Закон № 251/2005, продължителността на прекъсването вследствие на съдебните действия намалява значително, което благоприятства безнаказаността. Поради тази причина запитващата юрисдикция е посочила, че изменението през 2005 г. на член 161, втора алинея от Наказателния кодекс, „като допуска вследствие на прекъсването на давността срокът ѝ да бъде продължен само с една четвърт от първоначалната му продължителност, в действителност води до това давността за наказателното преследване да не се прекъсва в по-голямата част от случаите“ (т. 23 от решение Taricco I).

53 Решение Taricco I, точка 46.

54 Съгласно решение Taricco I националните правила относно давността лишават от ефективно и възпиращо действие предвидените мерки за борба с незаконните дейности, засягащи финансовите интереси на Съюза. Поради тази причина националната юрисдикция може да остави без приложение посочените национални разпоредби, ако това е необходимо, за да гарантира пълното действие на правото на Съюза (т. 47 и 49).

55 Решение Taricco II, точка 27.

56 Corte costituzionale (Конституционен съд) е подчертал, че „в решение Taricco [I] Съдът се е произнесъл по въпроса за съвместимостта на изведеното в това решение правило с член 49 от Хартата […] единствено що се отнася до принципа за недопускане на обратното действие [, но] не разгледал другия аспект на принципа на законоустановеност на престъпленията и наказанията, а именно изискването уредбата на санкционния режим да бъде достатъчно ясна“ (т. 19 от решение Taricco II).

78. Осезаемите разлики между едното и другото решение обаче не се отразяват върху въпроса, който се разисква в случая: валидността на незабавното прилагане на нов, по-дълъг от действащия дотогава давностен срок за деяния, за които все още не е изтекла погасителната давност.

79. По този специфичен въпрос двете решения съвпадат: точка 42 от решение Taricco II възприема безрезервно твърдението, съдържащо се в точка 57 от решение Taricco I, както и цитираната в решение Taricco I практика на Европейския съд по правата на човека.

80. Следователно, ако една нова правна норма може да удължи давностния срок и да го приложи незабавно за престъпления, за които все още не е изтекла погасителната давност, с още по-голямо основание ще бъде възможно да се прибегне до този критерий, когато става въпрос за ограничено във времето спиране на давностния срок за митническо задължение (което няма санкционен характер), преди да изтекат трите години, които съгласно предходното законодателство са необходими, за да може задължението да се счита за погасено по давност [57].

2. Втори преюдициален въпрос

81. Вторият преюдициален въпрос е формулиран много лаконично. Запитващата юрисдикция иска да се установи дали „при положителен отговор на първия […]“ прилагането на член 103, параграф 3, буква б) и член 124, параграф 1, буква а) от МКС е съвместимо с принципите на правна сигурност и на защита на оправданите правни очаквания.

82. Парламентът участва в настоящото производство, като счита, че с втория си въпрос запитващата юрисдикция, „изглежда“, поставя под съмнение валидността на двата члена от МКС, за които се отнася първият въпрос, макар и не изрично [58].

83. Не считам обаче, че прочитът на акта за преюдициално запитване позволява да се приеме, че във втория въпрос се изразява съмнение относно валидността на посочените разпоредби от правото на Съюза. Запитващата юрисдикция не поставя абстрактно под въпрос валидността на тези разпоредби, а тяхното прилагане във времето към определена хипотеза. Наистина в края на своя акт тя загатва за оставането без прилагане на член 103, параграф 3 от МКС, но го прави по-скоро с оглед на особените обстоятелства по делото.

84. Актът за преюдициално запитване обосновава позоваването на принципите на правна сигурност и на защита на оправданите правни очаквания, тъй като „би могло да се твърди“, че на датата на възникване на митническото задължение (4 юли 2013 г.) „за Jumbocarry не е било ясно и предвидимо, че разпоредбите на митническото законодателство относно последващото събиране и давностния срок ще бъдат изменени […]“ [59].

57 В аналогичен смисъл се произнася Парламентът, след като се застъпва за прилагането в настоящия случай на точки 54—57 от решение Taricco I: „изискванията, произтичащи от принципа на защита на оправданите правни очаквания, са по-строги при наказателни, отколкото при административни дела, сред които е събирането на митническо задължение“ (т. 42 от писменото му становище). Тази преценка се споделя от нидерландското правителство в отговор му на въпросите на Съда (т. 5 и 6).

58 Точка 2 от писменото му становище.

59 Акт за преюдициално запитване, точка 4.7.2.

85. Запитващата юрисдикция обаче признава, че с приемането на член 22, параграф 6 и член 29 от МКС законодателят на Съюза е засилил правното положение на длъжника, като му е предоставил правото да разполага със срок за изразяване на становището си [60]. Обвързването на тези разпоредби със спирането на давностния срок през периода за изразяване на становище не води до такова влошаване на положението на длъжника, което не позволява прилагането на член 103, параграф 3 от МКС [61].

86. Съгласно постоянната съдебна практика „принципът на правна сигурност изисква действието на правните норми да е ясно, точно и предвидимо, за да могат заинтересованите лица да се ориентират в правни положения и отношения, свързани с правния ред на Съюза“ [62].

87. Що се отнася до правото да се иска защита на оправданите правни очаквания, Съдът е посочил, че такова право „като следствие от принципа на правна сигурност […] има всяко лице, намиращо се в положение, от което следва, че администрацията […] е създала у него основателни очаквания. Уверения, които могат да породят такива очаквания […] представляват конкретните, безусловни и непротиворечиви сведения, произтичащи от оправомощени и достоверни източници. За сметка на това никой не може да твърди нарушение на този принцип при липсата на конкретни уверения, дадени му от администрацията“ [63].

88. Първо, нито един от посочените принципи не предполага задължение за запазване на правния ред непроменен във времето. Очакването, че законодателството няма да претърпи промени, би било освен това особено необосновано в област като митническата, която изисква постоянно адаптиране [64]. Доказателство за това са последвалите изменения на МКО от приемането му през 1992 г. до отмяната му с Регламент № 952/2013. Приемането на МКС се обосновава с необходимостта „да се отчете развитието на правото на Съюза“ [65].

89. Второ, що се отнася до защитата на оправданите правни очаквания в изложения по-горе смисъл, в материалите по делото няма никаква информация, от която може да се направи извод, че нидерландската администрация е предоставила на Jumbocarry „конкретни уверения“ относно събирането на митническото задължение в един или в друг момент.

90. Трето, принципът на правна сигурност не изключва изискването за тълкуване на правните норми, когато съдържанието им предполага трудности при тълкуването, пораждащи съмнения за субектите, за които те се отнасят, или за тези, които трябва да ги прилагат: именно за да се разрешат такива съмнения, е въведен механизмът за съдебно сътрудничество по член 267 ДФЕС.

91. Четвърто, въвеждането на новия член 103, параграф 3, буква б) от МКС в действителност не предполага промяна по отношение на действащата дотогава правна уредба. По-скоро отговаря на необходимостта да се придаде безспорен характер на едно задължение на административните органи, което вече съществува в МКО, съгласно практиката на Съда [66], като правилата за неговото приложение се определят от националния законодател поради липса на специално внимание от страна на законодателя на Съюза.

60 Определен на 30 дни съгласно член 8, параграф 1 от ДРМКС.

61 Акт за преюдициално запитване, точка 4.7.3.

62 Решение от 3 декември 2019 г., Чешка република/Парламент и Съвет (C-482/17, EU:C:2019:1035, т. 148).

63 Пак там, точка 153.

64 Това се припомня от Съвета в писменото му становище, точка 46.

65 Съображение 2 от МКС.

66 Вж. тълкуването на съответстващите членове от МКО в решения Molenbergnatie и CEVA, цитирани в точка 38 и сл. от настоящото заключение.

92. В случая не може да се говори за право на длъжника на автоматично и неминуемо погасяване на митническото задължение след изтичането на три години от неговото възникване, а за очакване това да се случи, включително съгласно правилата на МКО, действащи към момента на възникване на задължението.

93. Няма такова право, нека повторя, а очакване за погасяване по давност след изтичане на тригодишния срок, при условие че този срок не бъде спрян, което може да се случи поради обжалване или поради административно действие, целящо уведомяване за намерението да се събере митническото задължение, преди да бъде взето решение за неговото изпълнение.

94. Както твърди нидерландското правителство[67], датата на погасяване на митническото задължение не би могла предварително да бъде определена със сигурност при действието на МКО, тъй като член 221, параграф 3 от МКО предвижда възможността за спиране на тригодишния срок при обжалване съгласно член 243[68].

95. Тълкуването на Съда относно член 221, параграф 3 позволява да се направи изводът, че и при действието на МКО съобщението на администрацията прекъсва (със съответната последица за погасителната давност) тригодишния срок за уведомяване за митническото задължение[69].

96. Пето, както правилно подчертава запитващата юрисдикция, продължаването на давностния срок чрез прекъсване вследствие на извършеното уведомяване съгласно член 103, параграф 3, буква б) от МКС е пряко свързано с предоставената на длъжника възможност да бъде изслушан, преди митническият орган да приеме неблагоприятно за неговите интереси решение.

97. С това правило се търси равновесие между правото на длъжника да бъде изслушан и финансовия интерес на Съюза. Необходимостта от такова равновесие не е новост в МКС, а логиката, че административното уведомяване спира давностния срок, съществува и преди това.

98. Шесто, дори когато продължаването на давностния срок поради суспензивното действие на уведомяването на длъжника може да бъде определено като „новост“ по отношение на правилата на МКО, действащи към 4 юли 2013 г. (когато възниква задължението на Jumbocarry), незабавното прилагане от 1 май 2016 г. на член 103, параграф 3, буква б) от МКС също не би накърнило правната сигурност от гледна точка на безспорността на приложимата правна уредба.

99. Всеки добросъвестен митнически оператор може да се запознае с тълкуването на Съда относно приложимостта във времето на процесуалноправните и на материалноправните норми по отношение на бъдещите последици от все още неустановени правни положения. Тази съдебна практика е постоянна и в митническата област води началото си от 1981 г.[70]

100. В крайна сметка незабавното прилагане на член 103, параграф 3, буква б) от МКС дава възможност за равно третиране на всеки вносител, чието задължение не е погасено по давност към датата на пълна приложимост на МКС, независимо дали то е възникнало преди или след този момент. От 1 май 2016 г. всеки има право да бъде изслушан при условията на член 22, параграф 6 от МКС в рамките на един и същ период от време, изчислен по един и същ начин.

67 Точка 58 от писменото му становище.

68 Съгласно член 243, параграф 1, първа алинея от МКО „[в]сяко лице може да обжалва решения на митническите органи, свързани с прилагането на митническото законодателство, които го засягат пряко и лично“.

69 Точка 39 от настоящото заключение.

70 Решение от 12 ноември 1981 г., Meridionale Industria Salumi и др. (212/80—217/80, EU:C:1981:270).

V. Заключение

101. С оглед на изложеното предлагам на Съда да отговори на Hoge Raad der Nederlanden (Върховен съд, Нидерландия) по следния начин:

„Член 103, параграф 3, буква б) и член 124, параграф 1 буква а) от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза се прилагат за митническо задължение, което е възникнало преди 1 май 2016 г. и чийто давностен срок все още не е изтекъл към тази дата, без това прилагане да накърнява принципите на правна сигурност и на защита на оправданите правни очаквания“.